

Avdelningen för verksamhetsstöd och -styrning
Monica Jacobson
monica.jacobson@ivo.se

Socialdepartementet

Yttrande gällande remisspromemoria om förslag till införande av en ny placeringsform för barn och unga (stödboende) i socialtjänstlagen (2001:453), ert dnr S2015/3723/FST

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) förstår det som att remissen enbart avser det tillägg rörande barn i åldern 16-17 år som föreslås införas i 6 kap. 1 § andra stycket socialtjänstlagen (2001:453), SoL. IVO begränsar därför detta yttrande till att avse huvudsakligen denna fråga och hänvisar i övrigt till tidigare ingivet yttrande avseende delbetänkande SOU 2014:3 i sin helhet.

Särskilda skäl för placering av barn i stödboende

IVO tillstyrker förslaget att det ska krävas särskilda skäl för att placera barn i åldern 16-17 år i stödboende. Barn är som anges i promemorian en skyddsvärd grupp, och har enligt svensk lag rätt till omvårdnad, trygghet och en god fostran (6 kap. 1 § föräldrabalken). Placering av ett barn kräver därför särskilda hänsyn.

Vad som är tänkt att kunna utgöra särskilda skäl beskrivs endast översiktligt i promemorian. Förarbetsuttalanden kommer troligen få stor betydelse vid kommunernas bedömning inför val av placering och behöver därför ge mer ledning. I den fortsatta beredningen bör resonemangen utvecklas, bland annat med fokus på barnets rättigheter och vikten av en individuell prövning.

Övrigt

Den kortfattade promemorian gör det inte möjligt att överblicka konsekvenserna av det nya förslaget mer än högst begränsat. Utöver den fråga som remissen uttryckligen avser vill IVO passa på att nämna ytterligare tre saker.

I författningsförslaget anges – på samma sätt som i nu gällande reglering - omväxlande ”vårdas *eller* bo” respektive ”vårdas *och* bo”. Denna omväxlande terminologi medför redan idag tolkningsproblem. Dessa tolkningsproblem lär bli än större utifrån vad som anges i förslaget om att ”Som huvudprincip bör en placering i ett stödboende endast bli aktuellt i de fall där barnet eller den unges egen problematik inte ligger till grund för placeringen, dvs. vård- och behandlingsbehov ska som utgångspunkt inte föreligga.” Formuleringarna kring vård och vårdbehov behöver ses över för att inte orsaka oklarhet och tillämpningsproblem.

På sidan fyra i förslaget hänvisas till beslutsstöd som utvecklats inom ramen för BBIC. Enligt IVO:s erfarenhet blir denna typ av exempel lätt styrande vid utförandet. Frågan är om det är lämpligt att styra vilket underlag som används på detta indirekta sätt

Slutligen vill IVO påtala att den föreslagna formuleringen av 6 kap. 1 § SoL inte ger ett tydligt svar på frågan om det är möjligt för socialnämnden att placera barn i *andra former* än de som uttryckligen anges. Det ursprungliga förslaget var tydligare i och med att det angavs i vilka former barn *får* beredas vård. Om denna tydlighet önskas bör förslaget formuleras om.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Gunilla Hult Backlund. I den slutliga handläggningen har avdelningschefen Patric Winther, t.f. avdelningschefen Thomas Larsson och chefsjuristen Anna Sundberg deltagit. Juristen Monica Jacobson har varit föredragande.

Gunilla Hult Backlund

Monica Jacobson